

Euroopan
komissio

Aikuisoppimisen edistäminen työpaikalla

Aikuisoppimista käsittelevä ET 2020
-työryhmä 2016–2018

Tiivistelmä

Työllisyys,
sosiaalisia ja
osallisuus

Euroopan komissio tai sen puolesta toimivat henkilöt eivät ole vastuussa siitä, miten tämän julkaisun sisältämiä tietoja käytetään.

Luxemburg: Euroopan unionin julkaisutoimisto, 2019

© Euroopan unioni, 2019

Kuvat © Shutterstock

Uudelleenkäyttö on sallittua, kunhan lähde mainitaan.

Euroopan komission soveltamasta asiakirjojen uudelleenkäyttöpolitiikasta säädetään päätöksessä 2011/833/EU (EUVL L 330, 14.12.2011, s. 39).

Sellaisten valokuvien tai sellaisen muun materiaalin käyttöön tai jäljentämiseen, joihin EU:lla ei ole tekijänoikeutta, on pyydettävä lupa suoraan tekijänoikeuden haltijalta.

Keskeiset viestit

Nykymaailmassa, jossa teknologiat kehittyvät nopeasti, globalisaatio valtaa alaa ja väestönkehityksessä tapahtuu muutoksia, jatkuvasta osaamisen kehittämisestä ja uudelleenouluttautumisesta on tullut erittäin tärkeää yksilöille, työnantajille, yhteiskunnille, maille ja EU:lle kokonaisuudessaan.

Nopeasti muuttuvassa maailmassa jokaisen maan on varmistettava, että sen työvoimalla on työmarkkinoilla tarvittavaa osaamista. Jokaisen työnantajan on huolehdittava siitä, että työntekijöillä on tarvittava osaamistaso kilpailukyvyyn takaamiseksi, ja jokaisen aikuisen on jatkuvasti päivitettävä ja laajennettava osaamisensa, jotta hän säilyttää työllistyvyytensä ja voi osallistua täysipainoisesti yhteiskunnan toimintaan.

Työpaikalla tapahtuvalla aikuisoppimisella on merkitystä, koska se

- ✓ on aikuisten kannalta helposti saatavilla oleva ja houkutteleva tapa pitää yllä ja päivittää tietämystä ja osaamista, joita he tarvitsevat elämässä, niin työssä kuin kotona
- ✓ on työnantajien kannalta tehokas ja toimiva tapa säilyttää työntekijöiden osaamistaso ajantasaisena, motivoida työntekijöitä ja parantaa henkilöstön sitoutumista sekä lisätä kilpailukykyä
- ✓ on jäsenvaltioiden kannalta taloudellinen ja kohdennettu tapa lisätä tuottavuutta, innovointia ja uudistuksia, säilyttää kilpailukykyä ja työllisyysaste sekä nostaa yleistä osaamistasoa
- ✓ tukee muita heikommassa olevien ryhmien sosiaalista ja taloudellista (uudelleen)integroitumista, osallisuutta, sosiaalista yhteenkuuluvuutta ja tasa-arvoa
- ✓ parantaa yksilöiden, työnantajien ja yhteiskunnan kykyä valmistautua tuleviin osaamistarpeisiin ja lieventää ennustettua osaamisvajetta
- ✓ parantaa aikuisten elinikäistä työllistyvyyttä

Näin ollen työpaikalla tapahtuvasta aikuisoppimisesta, joka vastaa yksilöiden, työnantajien ja yhteiskuntien tarpeisiin, on tehtävä poliittinen prioriteetti. Työryhmä on todennut, että tämä edellyttää

aitoa pitkän aikavälin sitoutumista kaikilta sidosryhmiltä

toimivaa koordinaatiota sidosryhmien välillä

asianmukaisia laadunvarmistusmenetelmiä

oikeudenmukaisia yhteisrahoitusjärjestelmiä, jotka ovat kestäviä pitkällä aikavälillä

toimivia järjestelmiä, joiden avulla tarjonta räätälöidään aikuisoppijoiden tarpeiden mukaiseksi

selkeitä hallinnointijärjestelyitä, mukaan lukien säännöllinen seuranta ja arviointi

Miten voidaan edistää aikuisoppimista työpaikalla?

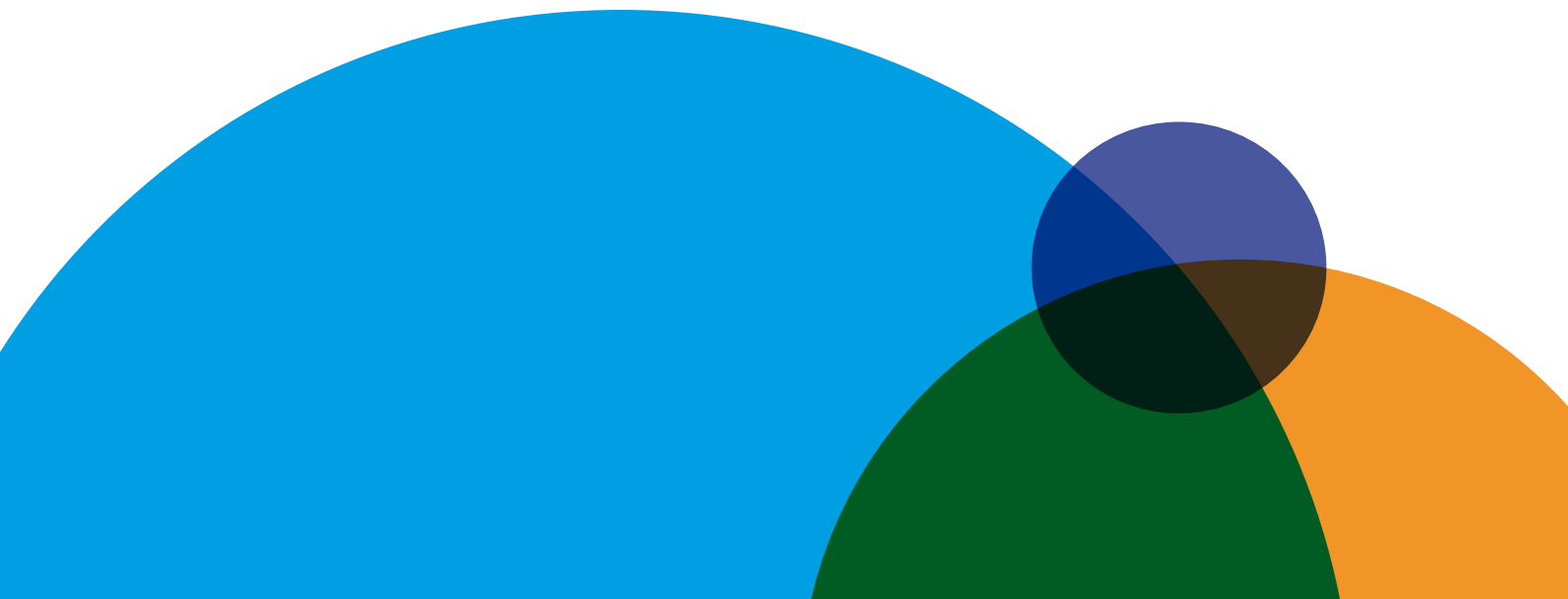
Työpaikalla tapahtuva oppiminen voisi olla kaikille aikuisille vaihtoehtoinen reitti hankkia sellaista ylemmän tason osaamista tai tarkoituksenmukaisempaa osaamista, jonka ansiosta he pystyvät vastaamaan uusiin megatrendeihin liittyviin haasteisiin, kuten automaation, digitalisaation ja globalisaation. Koska aikuiset viettävät suuren osan ajastaan työpaikalla, työpaikka on tärkeä oppimisympäristö. Se on paikka, jossa kehitetään paitsi työhön liittyvää osaamista myös perustaitoja ja monialaisia taitoja, joiden ansiosta aikuiset selviytyvät paremmin muutoksista sekä urallaan että elämässään.

Edellämainituista syistä työryhmä katsoo, että työpaikalla tapahtuvan aikuisoppimisen edistäminen tulisi olla poliittinen prioriteetti, joka muutetaan käytännön toimenpiteeksi.

Työpaikalla tapahtuvaa aikuisoppimista ei voida edistää ja kehittää yhdellä ainoalla yleisratkaisulla koska sitä ohjataan erilaisilla toimintaperiaatteilla, joilla on erilaisia tavoitteita. Se, miten vastuu jakautuu koulutuksen järjestäjien, työnantajien ja työntekijöiden välillä, ja se, mikä taho rahoittaa aikuisoppimista työpaikalla, vaihtelee jäsenvaltioittain. Lisäksi eri mailla on erilaisia tarpeita. Joissakin maissa tarvitaan ennemminkin (epävirallisen) oppimisen päivittämistä, toisissa taas viralliseen tutkintoon johtavaa oppimista. Joissakin muissa maissa tietyillä kohderyhmillä saattaa olla erityisiä osaamistarpeita. Voi myös olla niin, että työpaikalla tapahtuvan oppimisen yleisiä järjestelyitä on parannettava.

Näiden erojen vuoksi on olemassa useita erilaisia oppimisen polkuja, joiden kautta osaamista voidaan parantaa. Suoria polkuja oppimiseen tarjoavat työnantajat, koulutuksen järjestäjät tai työntekijät (oppijat) itse, välillisiä polkuja taas erilaiset palvelupisteet (esim. sosiaalipalvelut, ohjauspalvelut jne.). Jokaisen oppimisen polku edellyttää erilaisia ohjauskeinojen yhdistelmää. Johon voi kuulua sekä ”keppejä” (kuten lainsäädäntöön perustuvia veloitteita) että ”porkkanoita” (kuten tukia). Pehmeitä toimenpiteitä ovat esimerkiksi viestintästrategiat ja markkinointi, ja ohjaavampia toimenpiteitä ovat esimerkiksi koulutuksen järjestäjien laadunvarmistusmenetelmät. Toimenpiteet riippuvat hyvin pitkälle kansallisesta kontekstista, vastuun jakautumisesta tärkeimpien sidosryhmien välillä ja viranomaisten roolista tällä politiikan alalla.

Työryhmä on kansallisista toimintalinjoista tekemänsä selvityksen, vertaisoppimisesta saadun kokemuksen ja erilaisista selvityksistä saadun lisänäytön perusteella yksilöinyt kymmenen toisiinsa yhdisteltävää osatekijää, joiden avulla voidaan luoda toimivia toimintalinjoja eri konteksteissa. Laajassa raportissa esitetään useita esimerkkejä siitä, miten eri jäsenvaltiot ovat jo soveltaneet näitä lähestymistapoja.

Osatekijät, jotka liittyvät

visioon aikuisoppimisesta työpaikalla

Osatekijä 1:

Kannustetaan työnantajia omaksumaan oppimiskulttuuri, joka tukee koko uran kestävästä oppimisesta

Osatekijä 2:

Varmistetaan, että työpaikalla tapahtuva aikuisoppiminen vie oppijat elinikäisen oppimisen polulle (ja että sitä tuetaan ohjausjärjestelyillä ja aiemman oppimisen validoinnilla)

sitoumukseen, hallinnointiin ja koordinointiin

Osatekijä 3:

Varmistetaan kaikkien sidosryhmien pitkän aikavälin sitoutuminen

Osatekijä 4:

Taataan toimiva koordinointi kaikkien sidosryhmien välillä ja sovitaan tehtävistä ja vastuualueista

Osatekijä 5:

Viestitään aikuisoppimisesta työpaikalla tavalla, joka saavuttaa ne henkilöt, joita on tarkoitus kannustaa

Osatekijä 6:

Varmistetaan pysyvät yhteisrahoitusjärjestelmät, jossa voidaan nähdä aikuiskoulutukseen työpaikalla suunnattujen resurssien tuomat hyödyt

Osatekijät, jotka liittyvät

työpaikalla tapahtuvan aikuiskoulutuksen suunnitteluun ja tarkoituksenmukaisuuden varmistamiseen

Osatekijä 7:

Varmistetaan, että työpaikalla tapahtuva oppiminen on räätälöity aikuisoppijoiden tarpeisiin

Osatekijä 8:

Varmistetaan, että työpaikalla tapahtuva aikuiskoulutus vastaa työnantajien tarpeita

Osatekijä 9:

Varmistetaan työpaikalla tapahtuvan aikuiskoulutuksen laatu

seurantaan ja arviointiin

Osatekijä 10:

Luodaan toimivia seuranta- ja arviointijärjestelmiä, jotka edistävät tarkoituksenmukaista ja tehokasta työpaikalla järjestettävää aikuiskoulutusta

YHTEYDENOTOT EU:HUN

Käynti tiedotuspisteessä

Euroopan unionin alueella toimii yhteensä satoja Europe Direct -tiedotuspisteitä. Lähimmän tiedotuspisteen osoite löytyy verkosta: https://europa.eu/european-union/contact_fi

Yhteydenotot puhelimitse tai sähköpostitse

Europe Direct -palvelu vastaa Euroopan unionia koskeviin kysymyksiin. Palveluun voi ottaa yhteyttä

- soittamalla maksuttomaan palvelunumeroon 00 800 678 910 11 (jotkin operaattorit voivat periä puhelumaksun),
- soittamalla puhelinnumeroon +32 22999696 tai
- sähköpostitse: https://europa.eu/european-union/contact_fi

TIETOA EU:STA

Verkkosivut

Tietoa Euroopan unionista on saatavilla kaikilla EU:n virallisilla kielillä Europa-sivustolla, https://europa.eu/european-union/index_fi

EU:n julkaisut

EU:n ilmaisia ja maksullisia julkaisuja voi ladata tai tilata osoitteesta <https://publications.europa.eu/fi/publications>. Ilmaisia julkaisuja on mahdollista saada usean kappaleen erinä ottamalla yhteyttä Europe Direct -palveluun tai paikalliseen tiedotuspisteeseen (ks. https://europa.eu/european-union/contact_fi).

EU:n lainsäädäntö ja siihen liittyvät asiakirjat

EU:n koko lainsäädäntö vuodesta 1952 ja muuta tietoa EU:n oikeudesta on saatavilla kaikilla virallisilla kielillä EUR-Lex-tietokannassa osoitteessa <http://eur-lex.europa.eu>

EU:n avoin data

EU:n avoimen datan portaalin (<http://data.europa.eu/euodp/fi>) kautta on saatavilla EU:n data-aineistoja. Data on ilmaiseksi ladattavissa ja uudelleenkäytettävissä sekä kaupallista että ei-kaupallista käyttöä varten.

Julkaisuja voi ladata tai tilata maksutta osoitteesta

<http://ec.europa.eu/social/publications>

Jos haluat saada ajantasaista tietoa työllisyys-, sosiaali- ja osallisuusasioiden pääosastosta, tilaa maksuton sähköinen uutiskirje Social Europe e-newsletter osoitteesta

<http://ec.europa.eu/social/e-newsletter>

Social Europe

EU_Social

